

"EDINOST"
 izhaja po trikrat na teden v šestih iz-
 danjih ob **torih, četrkih**
 in **sobotah**. Zjutranje izdanje iz-
 haja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7.
 uri večer. — Obojno izdanje stane:
 za jeden mesec . . . f. — 30, izven Avstrije f. 1.40
 za tri mesece . . . 2.60
 za pol leta . . . 5.00
 za vse leto . . . 10.00
 Na naročbe brez priloge naročnine se
 ne jemlje ozir.
 Posamične številke se dobivajo v pro-
 dajalnicah tobaka v Trstu po 2 nřv.,
 v Gorici po 3 nřv. Sobotno večerno
 izdanje v Trstu 2 nřv., v Gorici 3 nřv.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Oglašje se računa po tarifi v petitu; za
 naslove z debelimi črkami se plačuje
 prostor, kolikor obsega ravnih vrstic.
 Poslana osmrtine in javne zbirke, do-
 mači oglašje itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu:
 ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora
 biti frankovano, kor nefrankovano se ne
 sprejema. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnine, reklamacije in oglašje spro-
 jema **upravništvo** ulica Caserma 13.
 Odprte reklamacije so proste poštnine.

"V edinosti je moč!"

Politiška uprava in javna varnost na Primorskem.

Govor poslanca Spinčića v seji poslanske
 soborice dne 12. aprila 1894.
 (Dalje.)

Tu imate vglad, kako dopisujejo naša
 okrajna glavarstva občinam ali tudi krajnim
 šolskim svetom, kadar dobi okrajno glavar-
 stvo ali okrajni šolski svet nemški dopis
 od namestništva ali kako druge višje oblasti;
 tak dopis dopolnje se obični v nemškem pre-
 pisu, tako n. pr. št. 296, deželni šolski svet
 istrski, Trst 18. 3. 1894 za c. kr. namestnika
 Krekich m. p.; a tergo se napišejo nekoliko
 besedi v hrvaškem jeziku in krajni šolski
 svet mora preskrbeti vsa drugo.

Popred mi je povedal tovariš Gregorič
 jeden slučaj z ozirom na jezik naših uradov
 na Primorskem. V neki občini na Goriškem
 so se vršile občinske volitve in je več vo-
 lilev uložilo utok v slovenskem jeziku, ki
 so pa dobili rešitev v nemškem jeziku. Isti
 so se pritožili pri voditelju okrajnega glavar-
 stva in ta jim je odgovoril: Vi imate pravico
 zahtevati od župana slovensk odgovor. Žu-
 panski urad torej, prejema od okrajnega
 glavarstva nemški dopis, naj postane urad za
 prevajanja okrajnemu glavarstvu!

Prijatelj, ki mi je poslal spise občine
 Kastavske, mi piše, da dopisuje okrajno gla-
 varstvo občini tudi hrvaški, včasih italijanski
 največ pa nemški. Ali kaka hrvaščina se tu
 piše! V Opatiji je čitati napis v hrvaškem
 jeziku: „Korak pod kastrovat 5 for.“
 To je napad na jezik in sramota za oblast,
 ki ni pustila to morda tiskati, ampak viliti v
 šelezo. (Klici: Kaj znači to?) To naj bi bilo:
 Voziti je korakoma pod kaznijo 5 gld.

Več gospodov ministrov je izjavilo ob
 različnih prilikah, da so težave z nameščevanjem
 uradnikov na Primorskem in sosebno v Istri,
 ker se tu potrebuje četero jezikov. Po Istri
 ne treba nikjer več kakor dva jezika, v okraju
 Lošinjskem hrvaški in italijanski, istotako v
 okrajih Pulj, Pazin in Poreč, v okraju Ko-
 perskem hrvaški ali slovenski — kajti ta
 dva jezika sta si tako podobna, da se ljudje
 razumejo med seboj — in italijanski, in v
 okraju Voloskem bi zadostal za domačino
 tudi jeden jezik, hrvaški ali slovenski, kajti
 onih 700 upisanih Italijanov razumejo in go-
 vore tudi hrvaški, in ostalih 700 prebivalcev
 so gostje iz različnih narodnosti, Nemci, Ma-
 djari, Poljaki, Čehi, Rusi itd., katere vas bi
 bilo težko zadovoljiti.

In če bi pomanjkovalo uradnikov, pozna-
 vojih jezik prebivalstva, potem bi vlada mo-

rala za to skrbeti, da se vzgajajo taki urad-
 niki; osnovati bi morala šole, v katerih bi
 se priučevali jeziku prebivalstva. Dokler vlada
 tega ne stori, je izgovor, da radi pomanjka-
 nja uradnikov, smožnih hrvaškega ali sloven-
 skega jezika, ni možno popolniti mest s ta-
 kimi uradniki, le prazen izgovor, in dozdeva
 se mi, da je Primorska dobra le za to, da
 daje oskrb in karijero sinovom uradnikov ali
 nekega izvestnega plemena ali tudi nekega
 izvestnega razreda, kar je že včeraj naglašal
 jeden tovariš z ozirom na Kranjsko.

Toda poznanje jezika ni jedina zahteva,
 katero stavljamo in moramo stavljati do urad-
 nika. Ne le jezik morajo poznati, ampak po-
 stopati morajo objektivno, zakonito in pravi-
 čno in skrbeti morajo za varnost prebivalstva.
 V tem pogledu se je mnogo grešilo v Istri
 v poslednjem času, tako, da bi bili morali
 misliti, da tam ne vladajo postave, ampak
 samovolja (Poslanec Gregorič: anarhija!) in
 tudi anarhija, kakor je rekel poslanec Gre-
 gorič. V tem pogledu se je stavilo več in-
 terpelacij v letih 1891, 1892 in 1893 in na
 nekatere se je tudi odgovorilo. Ali kako?
 Nekoliko krat sem stavljal predlog, naj se
 otvori razprava o teh odgovorih, ali zastoj.
 Pokazal bi bil namreč, na kako krivih in ne-
 resničnih informacijah slone odgovori. Za
 sedaj se ne morem spuščati v to, ker bi tre-
 balo jedne cele dolge seje. Povem le, da sem
 navel dejstva, da sem imenoval osebe, po-
 datke o dobi, priče in kraje, kjer so se vr-
 šili dogodki, in sem bil in sem pripravljen
 dokazati sam ali s pričami, da je vse res, kar
 sem rekel v interpelacijah o političkih obla-
 stih in javni varnosti.

(Dalje prih.)

Pravila

kmetijske in vrtnarske družbe za Trst in
 okolice.

§. 13. Sklic občnega zbora. Občni
 zbor se shaja vsako leto vsaj po jedenkrat,
 in to na mestu družbenega sedeža.

Razpisuje ga na podetavi dotičnega sklepa
 odbora po javnih glasilih predsednik ali, ka-
 dar je on zadržan (§. 20), podpredsednik; naj-
 manj dva tedna pred zborom naznanjuje za-
 jedno dotične posvetovalne predmete.

§. 14. Javnost občnih zborov. Vrata ob-
 ravnavalnih predmetov. Predlogi družabni-
 kov.

Občni zbori so javni; vrsto predmetom,
 katere je obravnavati v obnem zboru, dolo-
 čuje odbor.

Pa izvršenih določenih obravnavah je

— Pogodi, gospa banica! nameje se
 ban.

— Vi premisljate, kakov bo novi kralj
 Maks.

— Nekoliko morda tudi. A kaj še?

— In jezite se na Nikolo Zrinjskega.

— Ne govori mi o njem, prestrže ji ne-
 jevoljno Peter besedo in se naglo obrne proti
 oknu.

— Torej sem pogodila, reče Barbara
 živahneje; da, vi se srdite na kneza Nikolo,
 kateri vam vedno nagaja. In prav je. Ta ode-
 ruh, ta malopridnež vam greni življenje. Ali
 vas ni prevaril, hajduški prevaril? Snubil je
 za svojega sina Jurija vašo hčer Anko in v
 to svrhu ste mu izročili svoje madjarske gra-
 dove.

— To je splela njega pokojna žena Kata
 Frankopanka in moja pokojna Margarita Ta-
 hova, katero je pregovorila teta Jela, Niko-
 lina sestra, a jaz sem potreboval novcev.

— In kaj je bilo od tega ženskega ple-
 tiva? Tvoja Anka je ostala na cedilu, Jurij
 je poročil nemško gospodičino Arko, a Ni-
 kola ti ni ničesa povrnil, ampak te zapletel
 v pravdo z Gregorjanci.

dopuščeno vsakemu družabniku govoriti o ka-
 koršni koli stvari, ki spada v družbino pod-
 ročje, ako je to pred začetkom zborovanja
 naznanil predsedniku, kateri ima pravico do-
 ločiti, kdaj naj pridejo na vrsto predmeti, ki
 niso navaden v dnevnem redu.

§. 15. Predsedstvo. Kdaj more zbor skle-
 pati. Kako se glasuje in sklepa.

Obnemu zboru predseduje predsednik
 ali njega namestnik.

(§. 20. zadnji odstavek).

Da je občni zbor sklepčen, treba je, da
 je navzočih najmanj 1/3 pravih družabnikov.
 Ako je v zboru manj nego 1/3 pravih družab-
 nikov, razpisati je najdalje v šestih tednih
 nov občni zbor s tem pristavkom, da bode ta
 zbor, če tudi bi se ga vdeležilo manj nego 1/3,
 takih družabnikov, ki imajo pravico glasovati
 (§. 7.), smel sklepati o vseh predmetih, obse-
 ženih v prejšnjem dnevnem redu.

Glasuje se z vstajanjem in obsedanjem,
 pri volitvah pa z glasovnicami.

Da je sklep veljaven, treba je nadpola-
 vične večine navzočih družabnikov, ki imajo
 pravico glasovati, samo za veljavnost sklepov
 o predmetih, navadenih v §. 12. odstavek d.
 in i., treba je večine dveh tretjin navzočih
 družabnikov.

§. 16. Izredni občni zbori. Shodi po de-
 želi.

Predsednik ima pravico sklicati izreden
 občni zbor, ako predlaga to odbor, ali pa to
 zahteva najmanj 20 družabnikov; k temu zboru
 je povabiti družabnike po naznanilih, priobče-
 nih v javnih glasilih s posebnim obravnaval-
 nim predmetom vred.

Vrhu tega se smejo tekom leta, ako
 predlaga odbor, v prikladnih krajih prirediti
 shodi po deželi ali strokovni izleti, h kate-
 rim je vselej pravočasno povabiti družabnike
 po javnih glasilih. Teh shodov in izletov se
 smejo udeleževati tudi nedružabniki.

§. 17. Zapisnik o obravnavah.
 O vseh obravnavah pri zborih je pisati
 zapisnik.

IV.

Družbe notranja uredba.

§. 18. Vodba družbe po odboru. Njegovo
 področje in opravila doba njegovih udov.

Družbo vodi odbor, ki je sestavljen iz
 predsednika in 16 drugih odbornikov.

Odbor je upravljajoči in vršajoči osred-
 nji organ družbi.

V tem svojstvu mu je opravljati vsa te-
 koča opravila, reševati stvari, ki niso prid-
 žane obnemu zboru, pripravljati opravila, o
 katerih je sklepati obnemu zboru, ter izvr-
 ševati sklepe njegove. O svojem delovanju po-

— Pustiva to, Bara, odgovori ban, to so
 stare stvari, zaradi njih me ne boli glava in
 z Zrinjskim sem se tudi pomiril.

— Z jezikom, ali ne s srcem, pripomni
 zbadajoče banica; ali mene boli glava, mene;
 ker sem jaz, ker sta moja sinova Peter in
 Toma prikrajšana. Kaj mi ni hotel lakomni
 Nikola vzeti celó Cesargrad, ko si mi ga
 pred štirimi leti zapisal? Pa potrpi še dva,
 tri mesece, da vzame Nikola tisto gizdavo
 Čehinjo Evo Rosenbergovo, katera ima baje
 praških grošev na vagono. Kako se bo še le
 tedaj šopiril ozeljski gospodar. In niso li
 Gregorjanci še sedež nate jezni?

— Res je, odgovori ban, jaz knezu Ni-
 kolu nikedar ne pozabim, da je osramotil
 mojo kri, Bakačovo hčer, in ne mislim, da
 se boste naši dve rodovini kedej od srca
 spriznili, močan sem pa tudi dovelj, da Gre-
 gorjance ukrotim. Zaradi vsega tega me ne
 tarejo skrbi. Pač pa črtim Nikolo, ker mi je
 povsod na potu in ravna, kakor mu ne bi
 bil jaz ban. Bil je ban, odrekel se je ban-
 stvu, bil je glavar kraljevine, odrekel se je
 glavarstvu. Kralj Ferdinand se ga je bal.
 Ubil je Kacijanarja, nič se mu ni zgodilo,

roča rednemu obnemu zboru. Vsi udje od-
 bora se volijo iz pravih družabnikov na eno
 leto. (Konec prih.)

Politiške vesti.

Državni zbor. (Poslanska zbornica.) V
 večernejši seji je posl. dr. Lueger ostro
 govoril proti zakonskemu načrtu glede dolž-
 nosti prijave črnovojnikov. V svojem govoru
 omenil je banket, ki je bil nedavno v čast
 županu Dunajskemu dr. Gröblu. Tega banketa
 so se udeležili in govoril je o tej priliki tudi
 poveljnik II. vöja, baron Schönfeld. Glede
 te okolnosti omenil je dr. Lueger, da vojaški
 pravilnik strogo zabranjuje častnikom, da se
 smejo udeležiti v vojaški opravi političkih
 sestankov, in vendar se je general baron
 Schönfeld udeležil tega banketa, kateri ni bil
 nič drugega nego politička demonstracija, ka-
 tero je bil priredil kapital s svojimi sužnji
 vred. Tej izjavi so svede živahno ugovar-
 jali levičarji, v tem ko so jo odobraval ant-
 isemitijski ploskanjem. — Posl. Menger
 zakričal je na to: „Kdor je tako brezobrazen,
 da more govoriti kaj takega in potem ne dá
 zadostneja, ta je strahopetec!“ Posl. Gees-
 mann zakričal je na to: „Držite jezik za
 zobmi, Vi!“ — Podpredsednik Abrahamovič
 pozval je na red razne poslanec, ki so kričali
 vse vprek. Dr. Lueger zakričal je: „Izjavljam,
 da ne pozovem poslanca Mengerja na dvoboj,
 kajti po mojem menenju je strahopetec vsak,
 ki poziva druge na dvoboj; dotični dokaže
 s tem, da ne zna drugega; on je hudodelec!“
 Podpredsednik pozval je to na red poslanca
 Luegerja, ta pa je skočil po koncu, kričeč:
 „Zakaj posiljate na red mene, ko vendar
 nisem storil drugega, nego konstatoval sem,
 da se pregreša proti zakonu vsakdo, kdor
 izživlja na dvoboj. Jaz dr. Mengerja nisem
 niti imenoval!“ (Dr. Menger oporeka temu).
 Lueger nadaljuje: „Vojaki niso za to ustvar-
 jeni, da bi pomagali kapitalu zatirati ubogo
 ljudstvo. Ako bi bila to naloga vojaštva, po-
 tem ne bi smeli govoriti več o avstrijski
 vojski, ampak o Rotšildovi armadi!“ (Grozen
 hrup navstal je vsled te izjave, protisemitijske
 pa so ploskali viharno.)

Minister domobranstva, grof W e l s e r s-
 h e i m b odbijal je energično napade na po-
 veljnika barona Schönfelda. Minister je iz-
 javil, da se je mogel vojni poveljnik brez
 premisleka udeležiti Dunajskega banketa,
 prirejenega na čast županu Dunajskemu. Mi-
 nister sam more le odobravati napitnico, v ta
 namen, da bi vladalo vedno sporazumljenje
 med meščani in vojaštvom. Vojska da ne

Turki sami so kralju povedali, da so ga pod-
 kupili. Jaz tega ne verujem, ali nadejal sem
 se, da mu že iz same sumnje kralj odvzame
 milost, ali zopet se mu ni nič zgodilo, da,
 dobil je celo Mejmorje. Minoli mesec je umrl
 Ferdinand, njega sin Maks je sklical, kakor
 čujem, zbor državnikov v Požunu, da se do-
 govori zaradi preteče turške nevarnosti. Ali
 je povabil mene, bana? Ni. Nikolo je pova-
 bil, zopet Nikolo, kateri je „hraber, slaven,
 dičen“. Ta človek dela in ne dela, zarije se
 na kak svoj grad, odklanja časti, protivi se
 kralju, pa hipoma plane, troši novce, klesti
 Turke, in svet ga slavi. Nikola se vede na-
 sprti kralju kot deklia, katera se pred
 dragim skriva, da ga še bolj draži. Na potu
 mi je, pravim, prezira me, a ne morem mu
 nič, ker je junak, ker je mogočen, ker ima
 pri sebi silno stranko. Zato ga črtim.

— Pa kaj se ne da ta stranka razbiti?
 vpraša Barbara.

— Teško, morda! Poskusil bom.

— Kako? reče banica zvedavo.

(Dalje. prih.)

PODLISTEK.

23

Kmetijski upor.

Hgodovinska povest žitnjakega čeka.

— Spisal August Šenoa. Preložil I. P. Planinski. —

Hipoma varavna glavo, odpre široka usta,
 upre oči v bana ter reče:

Gospod Peter, drug moj! Kaj vam je?
 Od Želina do Zagreba nisem čula od vas
 niti besedice, a tudi sedaj hodite po sobi
 nem, zamišljen, kakor da tu ni vašega sinka
 niti vaše žene. Kaj vam je?

— Gospa Barbare, odgovori ban, sto-
 pivši k nji in pogledivši sinka, ne prašaj me.
 Takove skrbi ne sodijo pod žensko kapo, za
 to treba glave od železa, moške glave.

— Torej, nadaljuje Barbara laskavo,
 tvoja žena ni dosti vredna, neumna je, kaj
 ne? Ali napačni so ti računi, gospod moj!
 Ti ne veš, kaj je žena. Žensko srce ne more
 mirno biti, kadar je možovo čelo mračno,
 žensko oko čita jasno v vaši duši, ako ga
 tudi ni sveti duh razsvetlil.

— In kaj čita tvoje oko? vpraša Peter.

— Ali naj pogodim?

pripada nobeni politični stranki; vojska ni liberalna, ne konservativna, ne radikalna ali nacionalna, ampak vojska je cesarska, katere ime jamči jednako zaščitanje interesov vseh slojev in narodov. Noben vojak si ne želi pridobiti laurik v notranjih prepirih; razna vprašanja se ne morejo rešiti s orožjem krvi in jeklom, kakoršne rešitve si vojska tudi ne želi; niti se ne morejo rešiti taka vprašanja z utopijami (zmišljenostmi), koje utegnejo dražiti ljudstvo in praznoročiti neizrečeno budo, a vavtariti ne morejo ničesar. Stvarjati more le racionalno delo; naloga vojske je: čuvati in ščititi to želo pod poveljstvom Najvišjega vojnega poveljnika, ki sam to želi. — Zbornica je živahno odobrala ta govor. Na to je bil vsprejet §. 1. črnovojniške predloge. — Danes čita se predloga v tretjič.

V sinočni seji tiskovnega odseka izjavil je justični minister grof Schönborn s nova, da naredba o prijavljanju zaplenjenih člankov nikakor ne namerja pojestriti sedanjih tiskovnih določb; zaradi tega naj se ta naredba nikakor ne motri neupeljivo. Skoraj končajo posvetovanja o zakonski uredbi tega predmeta in on objavi potrebna pojasnila, čim končajo posvetovanja v ministerskem svetu. Načeloma da se strinja minister s Pacakovim predlogom, da naj se prijavljajo vzroki zaplenb; ne strinja pa se s obliko istega predloga, ker je ista preprosta. Pridržuje si zato pravico, da stavi on sam v razpravi konkretne predloge. — Posl. Rutovski pozdravil je s veseljem izjavo ministrovo, da hoče sodelovati pri zakonitem urejanju tiskovnega vprašanja. — Posvetovanja se bodo nadaljevala jutri, dne 20. aprila.

O naredbi ministra Schönborna, tiče se zaplenjevanja časopisov piše poljska „Reforma“: Okolnost, da je bil poljski klub pri glasovanju o predlogu Pacakovem na strani pravosodnega ministra, namavedoči vnovič, česa nam je pričakovati od poljskega kluba v njega sedanji sestavi. Ideja meščanskega avobode najdo še le potem oporo v poljskem klubu, ko omogoči radikalna volilna preosnova širšim naprednim krogom, voliti si neodvisne poslance, kateri bodo izražali pravo menenje dežele.

Deželni predsednik Bukoviniski, bar. Kraus odstopi baje dné 1. maja t. l. Njegovim namestnikom bo imenovan brčkone baron Stürgk (nemak levčar).

Proti civilni poroki. Dijaki visoke šole belgrajske hoteli so se udeležiti shoda avstrijskih Srbov, da s poslednjimi skupno protestujejo proti civilni poroki na Ogrskem. Toda vlada ni dovolila, da odpotujejo. Ministerski predsednik Nikolajevič se je izjavil, da ni dovoljeno Srbem podanikom, da bi se udeleževali političnih demonstracij v stvarih, ki so tičejo notranjih stvari kako tuje države.

Zaroka carjeviča s princeso Alico Hessensko je torej gotova stvar. Vprašanje je le, ali se zaroka tudi precej ohojčno prijavi. Kakor pravijo brzojavna poročila, je nemški cesar uprav na odličen način vsprejel carjeviča v Koburgu.

Različne vesti.

Nadvojvoda Karol Štefan in njegova soproga, nadvojvodinja Marija Tereza, dospela sta včeraj popoldne na jacht „Christa“ v Trst. Na obrežju poklonila sta se jima ces. namestnik vitez Rinaldini in župan dr. Pittneri. Visoka gosta obiskala sta pozneje letovišče „Revoltella“ pri „Lovcu“. Spremljal ju je župan. Ob 8. uri zvečer odpotovala sta v Opatijo.

„Moralna dolžnost“. Mestni svet Tržaški je sklenil v svoji zadnji seji, da potroši bogatelo 29.000 glt. za otroški vrt na Greti. Ta sklep nas ni iznenadil nikakor, iznenadil pa nas je način, kako je naš mestni zastop utemeljil ta veliki strošek. Ne potreba, ampak „moralna dolžnost“ da je prisilila mestno občino, da posežejo tako globoko, ne v žep, ampak v mestno blagajno; moralna dolžnost do pokojne „Pro Patrije“. Daleč smo prišli zares! Čudne pojme, zelo čudne, imajo naša mestna gospoda o moralni dolžnosti. Kaj je moralna — pravnost? Moralna znači obseg navedenih načel; kar je moralno, to mora biti dobro v navedenem pogledu, mora odgovarjati zahtevam navedenosti. A kar je dobro v navedenem pogledu,

to mora odgovarjati v prvi vrsti — obstojnim in veljavnim postavam. Šolski zavodi, ustanovljeni po pokojni „Pro Patriji“, oziroma njihov namen, pa je v strogem nasprotju se zakoni. Kajti naši zakoni pravijo, da ni smeti nikogar siliti, da bi se moral učiti demnega dečelnega jezika — „Pro Patriji“ pa je bil namen raznarodovati slovenske dečce. In da je bil res ta namen, priča nam uprava okolnost, da je v italijanskem vrtu na Greti ogromna vočina otrok slovenskih starišev. Kje je tu moralna: segati po tuji lasti, po tuji krvi? — Gospoda govore tudi o „moralni obveznosti“. Naglašanje moralne obveznosti do tega društva vidi se nam kot demonstracija proti naredbi vlade, s katero je razpustila to društvo. Vlada je razpustila „Pro Patrijo“, ker je to društvo drzno prokajalo svoj delokrog, torej očitno kršilo zakon. Do društva pa, katere ne spoštujejo zakonov in po takem tudi ne morale, do takih društev se neha vsakršna moralna obveznost ali dolžnost. Do takih društev ne pripoznavamo moralne obveznosti niti mestnemu zboru Tržaškemu.

Orožnih vaj se bodo morali letos udeležiti rezervisti letnikov 1885, 1887 in 1889; nadomestni rezervisti letnikov 1887, 1889 in 1891; v stan moštva preloženi nekdanji jednoletni prostovoljci, kateri nimajo več pred seboj 7 let rezervne službe in ki so obvezani do več orožnih vaj, kakor bi jih sadelo po njih nabornih letnikih; in slednjič oni rezervisti, kateri se morajo udeležiti vaj mesto v letu 1893.

Težko telesno poškodovanje iz ljubosumnosti. Podnačelnik mestnih stražarjev, Anton Šuligoj, napadel je sinoč v svojem stanovanju v ulici Barriera vecchia št. 33, iz ljubosumnosti svojo 33letno soprogo Antonijo, udrihajoč s svojo sabljo po njej. Prizadejal je težko rano na levi rami, lahko rano na desnih ledjah, na desni roki in na levem licu. Krvavoča žena je prestrašena pobegnila iz stanovanja, napadalec pa se je, videvši kri, takoj zavedel svojega zločina, in hitel je na zdravniško postajo, prosič brze pomoči ranjeni ženi. Ko je prihitel zdravnik na Šuligojevo stanovanje, ranjene žene ni našel več, kajti isto odpeljal je v tem vratar v bolnišnico. Šuligoj hitel je tje, da bi videl svojo soprogo, toda zdravniki niso mu pripustili ustopiti. Na to je Šuligoj, kesajoč se svojega nepremišljenega dejanja, blodil po mestu, dokler ga okolo polnoči niso prijeli stražarji blizu kavarne Bizantino in ga odvedli v zapor.

Pevsko društvo „Slava“ pri av. Mar. Magdaleni Spodnji priredi prihodnjo nedeljo dne 22. t. m. ob 4. uri popoldne izlet v Rocol, kjer se ustavi v krčmi „Obrotniškega društva“. Želebi bi bilo pač, da se „Slovašem“ pridruži tudi mnogo drugega občinstva.

Občinske volitve v Ljubljani. V drugem razredu so bili izvoljeni Ivan Hribar, Karol Žagar in Gustav Pirc.

„Primorsko planinsko društvo“ priredi o Binkoštnih praznikih izlet v Ljubljano in na Bled.

V ohranjenju spomenika pok. Dolinarja darovali so še: Fran Trpin 50 nč., Ignac Žiberna 30 nč. in Josip Strava 20 nč.

V št. Petru na Krašu so ustanovili podružnico c. kr. kmetijske družbe. Čujemo sicer, da se pri ustanovnem shodu ni vršilo vse tako, kakor bi bilo želeli — ker so se čisto po nepotrebnem tudi na to polje zavlekli strankarski boji —, ali nadejamo se, da se bode izvoljeni odbor v bodoče izogibal vsem strankarskim obzirom, imejuč pred očmi jedini namen kmetijski podružnici: zboljšanje kmetijstva. Predsednikom podružnice je bil izvoljen gospod I. Zupan.

Veselica „Pevskega društva v Šturiji“ se bode vršila dne 22. aprila, to je, prihodnjo nedeljo, v prostorih društva „Edinost“ v Ajdovščini. Program ostane isti, kakor smo ga že prijavi; opozarjamo le še enkrat, da se bode pela opereta „Tičnik“.

Iz Senožec se nam piše: Kakor je cenjena „Edinost“ objavila v svoj čas, vršila se je veselica senožške čitalnice minolo nedeljo. Napram lepemu vremenu, prišlo je le malo zunanjih povabljenih gostov. Tem večje je bilo zanimanje med domačini, ker udeležba poslednjih bila je popolna, tako, da so bili vsi prostori namenjeni za veselico, do cela napolnjeni, in posebno častno bil je zastopan lepi spol.

Beligrad 19. „Male Novine“ javljajo, da se Koburčan ne misli povrniti v Bolgarsko, ako ne zadobi zagotovila, da ga velevlasti vsaj v teku jednega leta pripoznajo postavnim knezom Bolgarske.

Opotija 19. Nemška cesarica vrnila se je danes iz Benetk po viharini vožnji.

Beligrad 19. „Male Novine“ javljajo, da se Koburčan ne misli povrniti v Bolgarsko, ako ne zadobi zagotovila, da ga velevlasti vsaj v teku jednega leta pripoznajo postavnim knezom Bolgarske.

Tamburaši udarati so vrlo dobro, ter morali so vsak komad po večkrat ponavljati. Posebno pozornost obračal je nase tamburaški zbor, ker temu pridružile so se tudi štiri gospodičine domačinke, katere so pri prvem nastopu pokazale svoje muzikalne naderjenosti igravši jako prečino.

Ni mi treba naglašati posebej, da se je pela izvrstno, ker zadoščuje še to, da pleskanja ni bilo ne kosa ne kroja. Vse čast. gospodu tenoristu-povedju, ki nas je kar očaral se svojim milim glasom.

Dovoljeno naj mi bode omeniti tudi igro „Sam ne ve, kaj hoče“. V tej odlikovali so se vsi igralci in igralka brez izjeme. Posebno se je odlikovala „Emilja“ gena. Iv. S. Gospod profesor je je tudi dobro pogodil in povzročil obilo smeha. Še ved smeha povzročil je gospod „major“, ker takoj o nastopu bil je viharen smeh, tako, da je občinstvo gosp. „majorja“ samega zavelo v smeh. Seveda se je gospod „major“ kmalu zresnil. Uloge Tekle, Kordelije in Ivana, bile so tudi v spretnih rokah.

Zadnja točka je bil ples, za katerega se je mladež obojega spola najbolj zanimala. Plesalo se je do ranega jutra.

Ker so bili troški veliki, ni bilo materialnega vpeha, tembolj se pa je veselili moralnega.

Obžalujemo, da zgubimo dosedanjega predsednika, notarja g. Gustava Omahna, a tolažimo se s tem, da bo novodošli g. notar vreden njegov naslednik.

Odhajajočemu gosp. notarju zaključimo: Na evidenjo!

Velikanek požar. O strahovitim požaru v Novem Sandecu, o katerem smo spregovorili na kratko že v ajutr. izdanju današnje št. „Ed.“, doznamo še te-le podrobnosti: Ogenj je uničil popolnoma 133 hiš, torej skoraj dve tretjini vsakega mesta. Močan veter zanesel je gorečo lesovje celó v tri kilometre od mesta oddaljeno utrbo, katere je pogorela do tal. Orošniki čuvajo rešeno blago in pohištvo; navstala škoda računi se povprečno na pol milijona goldinarjev. Ni še dognan varok požarju.

Slovensko-nemški Slovar. Deseti sešitek. Str. 721-800. Ta sešitek obsega slovarsko gradivo od besede o a s a do besede o g n j e m e r a t v o.

Policijsko. Senenski mešetar Anton P. igral je predinočnem na kvarte v neki gostilni v ulici Fabio Severo s izvoščekom Franjem C. Oba igralca bila sta nekoliko vinjena in ni čuda, da sta se kimalo sprla. Mešetar je pograbil polič in z njim udrihal izvoščeka po glavi, ta pa, ne bodi len, pograbi mešetara za pleča in ga vrže ne baš posebno obzirno na ulico. Ubogi mešetar se je, se zna, nekoliko pobil na glavi, toda to ga ni prav nič motilo; pobral se je iz blata in šel par korakov dalje v ulico Romagna, kjer je lepó legel na tla in sladko zaspal, kakor da bi ležal na duhtečem sonu. Okrvavljenega mešetara zdravili so stražarji iz sladkega snu in ga odpeljali na zdravniško postajo, potem pa so prijavi to stvar policiji. — Natakarku Josipu Ciardi, stanujočemu na borznem trgu št. 4, ukradel je včeraj neznan tat na Rallijevem semljšču srebrno žepno uro s verižico vred, vredno 11 glt.

Loterijske številke, iztrebane 18. t. m.

V Pragi	60,	9,	45,	5,	8.
V Lvovu	12,	75,	52,	1,	39.
V Hermanovem	1,	2,	52,	24,	67.
Inomost	24,	29,	42,	83,	6.

Najnovejše vesti.

Dunaj 19. (Poslanska zbornica). Zbornica pritrdila je nujnosti predloga poslanca Skarcevekega, da se pogorelom v Novem Sandecu dovoli državna pomoč, odklonila pa je s 131 proti 50 glasovi nujni predlog poslanca Brzorada, v zmišlu katerega predloga naj bi se pozval odsek za volilno preosnovo, da takoj prične svoja posvetovanja o izročni mu predlogi. — Zakonski načrt o dolžnosti prijavljenja črnovojnikov, vsprejel se je v tretjem čitanju.

Opotija 19. Nemška cesarica vrnila se je danes iz Benetk po viharini vožnji.

Beligrad 19. „Male Novine“ javljajo, da se Koburčan ne misli povrniti v Bolgarsko, ako ne zadobi zagotovila, da ga velevlasti vsaj v teku jednega leta pripoznajo postavnim knezom Bolgarske.

Trgovinski brzojavi.

Budimpešta. Pšenica za spomlad 7 42—7 43, za jesen 7 52—7 53, Koruza za julij-avgust 5 20 do 5 30. Oves za spomlad 7 25—7 28, oves za jesen 6 22—6 25. Pšenica nova od 77 kil. f. 7 50—7 55, od 78 kil. f. 7 60—7 65, od 79 kil. f. 7 70—7 75, od 80 kil. f. 7 80—7 85, od 81 kil. for. 7 85—7 90, Rž 5 60—5 80.

Ječmen 6 55—9 25; proso 4—4 40. Trg v obče malo bolj kar so tiče cen. Kupel so pa jako rezervirani, ker je palo obilo dežja; brikone v kratkem pričakovati je sprot cenajših cen. Vreme lepo.

Praga. Norafinirani sladkor: jako mlačno. Za april 16 10, maj 16 20. Nova roba september 15 30, dobro zanimanje.

Budimpešta. Špirit, 16 50—16 75. Kava Santos good average za april 103 75, za avgust 100 5 Omirno.

Hamburg. Santos good average za maj 84—, september 80—, mirno.

Dunajska borza 19. aprila 1894.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	96 45	99 45
„ „ „ v srebru	98 35	99 80
Avstrijska renta v zlatu	119 65	119 60
„ „ „ v kronah	97 80	97 75
Kreditne akcije	355 10	353 40
London 10 Lat.	124 80	124 80
Napoleoni	9 92	9 91
100 mark	61 10	61 10
100 italj. lir	43 90	43 80

Gostilna „All' Antico Moro“

ulica Solitario 12, (po domače pri „Pračkovcu“), prodaja črna in bela vina prece vrste iz pravih in pomembnih vinogradov, in sicer: domače črno po 32, belo po 36, modra frankinja po 40 in črno kraško po 40 nč. liter. Izvrstna kuhinja. — Držek se gela: „Rajak k rojaku“, priporočila se podpisani za obilo obisk. Anton Vodopivec, gostilničar.

Gostilna „Alla Città di Vienna“

Piazza Caserma h. št. 2, (zraven Tiskarne Dolene) toči črno I. vrsti iz prvih kletij iz Kazolj in Avberja po 48 nč. liter, kakor tudi istrsko vino sproti in za domačo uporabo. — Graško pivo, izvrstna kuhinja (italijanska in nemška) po jako umestnih cenah. — Priporočila se sl. občinstvu (101) Ant. Brovedant.

„Gospodarsko društvo“ na Greti

izšču
krčmarja

za svojo gostilno „Pri trdnjavi Kreslo“ na Greti. Natančnejši pogoji se izvejo pri odboru društva.

Zaloga piva

pivovarne bratov
Reininghaus v Steinfeldu — Gradeo
pri 156

A. DEJAKU, junior, v TRSTU

Via degli Artisti št. 8, zastopnik za Primorsko, Dalmacijo in Levant, ponuja p. n. gostilničarjem v Trstu in po okolico staroznano steinfeldsko eksportno (Export), očujaki (Märzen) in uležano (Lager) pivo, tako v sodih kakor po steklenicah, pod ugodnimi pogoji.

C. kr. dvorna lekarna

Ivana Mizzana
VIA CAVANA V TRSTU.

Podpisani naznanja sl. občinstvu, da je prevzel gori omenjeno lekarno od dedičev pok. Benedetta Vlach-Minussija, priporočajoč se najtopleje in obljubljujoč natančno postrežbo s umerjenimi cenami. Članom „Dolalskega podpornega društva“ pa naznanja še posebej, da mu je odbor istega dovolil „prejemati recepte od njih v slučaju, ako njim takine društvena zdravniška predpiseta. Za slučajno lekarske potrebe se priporočila. 104—80 Ivan Mizzan.

Skladišče piva

iz
Zagrebske delniške pivovarne
in tovarne slada

priporočila in sprejemlje naročila toliko v sodih kolikor v steklenicah.

Glavni zastop in skladišče
ULICA DEGLI ARTISTI št. 5.
To pivo je izvrstne kakovosti in po nizkih cenah

DROGERIJA

na debele in drobno

G. B. ANGELI
TRST

Corso, Piazza delle Loggia 1.

Odlikovana tovarna čopičev.

Velika zaloga oljnatih barv, lastni izdelki. Lak za kočije z Angleškega, iz Francije, Nemčije itd. Velika zaloga finih barv (in tubeti) za slikarje, po ugodnih cenah. — Lesk za parkete in pode.

Mineralne vode

iz najbolj znanih vrelcev
kakor tudi romanjsko žveplo za žvepljanje trt. 104—38